

ПРАВОСЛАВНИ ЕЛЕКТРОННИ КНИГИ

Всички книги в този сайт ги има свободно в интернет пространството на съответните сайтове, които съм посочила. Аз само съм ги събрала на едно място и преобразувала в различни формати, за да могат да се четат от различни устройства.

[Ако оценявате труда ми и харесвате сайта може да направите дарение.](#)

Какво е Православие?

[Отец Серафим \(Роуз\) \(1934-1982\)](#)

- :: [Да знаеш не е достатъчно](#)
- :: [Да бъдеш различен](#)
- :: [Пример за православните](#)
- :: [Навлизайки по-дълбоко в Православието](#)
- :: [Пример на Истинско Християнство](#)

Да знаеш не е достатъчно

Не бихме могли да дадем по-добро определение за това, що е Православие, от думите на [дивния руски светител Тихон Задонски](#). Той нарича Православието "Истинското Християнство" и е автор на книга със същото заглавие. Но "Истинско Християнство" не означава просто да притежаваш правилни християнски убеждения - това не е достатъчно за спасението на човешката душа.

В своята книга в главата за "Евангелието и Вярата", св. Тихон пише:

"Ако някой каже, че истинска вяра означава точното изповядване и придържане към правилни догмати, то той би казал истината, тъй като вярващият се нуждае безусловно от притежаване и изповядване на Православното спасително учение. Но това изповядване и това знание сами по себе си не са способни да направят от човека усърден, истински християнин. Приемането и изповядването на православните догмати винаги се срещат там, където има истинска вяра в Христа, но истинската вяра в Христа невинаги се среща там, където има само теоретично изповядване на Православието. Знанието на точни догмати е дело на ума и е често безплодно, дръзко и гордо. Истинската вяра в Христа е в сърцето, и принася много плод. Тя е смирена, търпелива, изпълнена с любов, милосърдна, състрадателна, гладуваща и жадуваща за правда; тя стои далеч от световните съблазни и се прилепя единствено у Бога, всякога

желае и се стреми към това, що е небесно и вечно; тя воюва със всеки грях, и за тази цел постоянно търси и измолва Божията помощ".

След това св. Тихон привежда следните думи на [блажени Августин](#): "Вярата на християнина е вяра-любов; вяра без любов е тази на дявола" ("Истинското Християнство", гл. 287, стр. 469).

А свети Яков в своето послание ни казва: "*бесовете също вярват и треперят*" ([Як. 2:19](#)).

Свети Тихон ни дава основата на разбирането за това, що е Православие: То преди всичко принадлежи на сърцето, а не само на разума, то е нещо живо и топло, не абстрактно и студено, нещо, което се научава и прилага в живота, а не в училище.

Да бъдеш различен

Човек, който искрено е приел Православието и истински се стреми да го разбере със сърцето си, притежава поне частица от качеството, което бихме могли да наречем "благоухание на истинското Християнство"; той е различен от хората, чиито очи са затворени за духовната реалност. В своите проповеди [свети Макарий Велики](#) - свети отец, живял в египетската пустиня през IV век, учи така:

"Християните си имат свой собствен свят, свой собствен начин на живот, свое собствено разбиране, и реч, и дейност. Напълно различни от тези са начинът на живот и разбиранията, и думите, и действията на хората от този свят. Да бъдеш християнин е едно нещо, а почитател на света съвсем друго. Дотолкова, доколкото умът и разбиранията на християните са заети с размишление за небесното, те съзерцават вечни блага чрез общение и участие в Светия Дух. Християните живеят в различен свят, притежават различен начин на мислене от всички останали хора". (Проповед 5, 1:20).

По-нататък ще се опитам да кажа няколко думи за това как православните християни трябва да се проникват от този различен свят и начин на мислене. Православието, Истинското християнство, не е просто още една система от вярвания: то е един цял живот, който ни прави различни, и е непосредствено свързано с въпроса колко голямо е присъствието на небесното и вечното в живота ни.

Пример за православните

Бих желал да ви разкажа накратко за група протестанти, които живеят недалеч от нашия манастир в северна Калифорния. В някои отношения смятам, че те са пример за нас, в други - предупреждение и, може би преди всичко, знак за отговорностите и възможностите, които ние, православните християни, имаме като наследници на Истинското християнство.

Тези протестанти притежават простосърдечна християнска вяра, без много от сектанското тесногърдие, отличително за голям брой протестантски общности. Те не вярват, както някои протестанти, че са спасени и не е необходимо да правят нещо повече; те вярват в идеята за духовната битка и възпитанието на душата. Те се стремят да си прощават взаимно и да не бъдат злопаметни: прибират несретници и хипита от улицата, имат специално стопанство, в което се грижат за тяхното изправление и се стремят да ги научат на чувство за отговорност. С други думи, те искрено приемат Християнството като най-важното нещо в живота; това не е пълнотата на Християнството, която ние, православните, имаме, но само по себе си е добро, а и тези протестанти са сърдечни, любящи хора, очевидно обичащи Христа. В това отношение те са пример за това, което ние трябва да бъдем, само че в по-голяма степен.

Дали ще постигнат спасение според това как прилагат Християнството, Бог ще отсъди, тъй като някои от техните разбирания и действия са далеч от истинското учение, предадено ни от Христа и Неговите апостоли. Но поне знанието за техния живот би ни помогнало да осъзнаем това, което вече притежаваме. Някои от нашите православни млади хора, които поради една или друга причина не осъзнават какво богатство крие Православната вяра, се присъединяват към подобни групи; а друга част от нашата непросветена младеж се отклонява много по-далеч от Православието (една от 900-те жертви в Джоунстаун).

Преди една година е било докато прекосявахме обширната територия на Уайоминг - осеяна единствено с пусти замръзнали площи - разговарях с един младеж, станал търсач на истината, след като бе открил, че харизматичното движение не е от Бога. Сигнал до разочарование от американската религиозност - методистката, римокатолическата, баптистката църкви и различните протестанто-евангелически деноминации - като последно средство той изучаваше руски с цел да отиде в Русия и

научи това, което ще му кажат хората, страдащи за своята вяра. "Може би това ще бъде нещо истинско", каза той, на фона на религиозното лицемерие, което виждаше навсякъде. Жадно ме попита за много неща - от доктрини до традиции и нравствени поучения, след което прочете главата върху харизматичното движение в книгата ни "Православието и Религията на Бъдещето". Според думите му тя давала словесен израз на това, което той почувствал от собствен опит, но не притежавал учението, за да изрази. Ето къде Православието, истинското Християнство, буквално може да спаси някой, който иначе би се отчаял поради анемичността на западното Християнство. Тук още едно зърно бе посято; може би Уайоминг няма да стане православен, но няколко души там вероятно ще се пробудят за истините му.

Всичко това служи като нагледен пример за това, че Православието, по определението на [св. Тихон Задонски](#), е Истинското християнство и че днес то е нужно повече от всякога. Трябва да осъзнаем какво съкровище имаме и да го направим действено в нас. Това не означава да ходим от врата на врата както свидетелите на Иехова, или да проповядваме по улиците. Външният израз на нашата вяра ще се прояви непринудено, веднъж щом започнем да навлизаме в себе си, откривайки същността на това богатство и оставяйки се да бъдем истински променени от него.

Наскоро един православновярващ човек, притежаващ известна чувствителност и дълбочина, ми каза: "Православието е истината, но то е много трудно за днешните хора и затова аз рядко говоря за него." Има известна правдивост в това твърдение. Православието е трудно в сравнение със западните доминации, но въпреки всичко всеки, който е способен да пожелае вяра, изискваща духовно напрежение, е способен да приеме Православието. Трябва да сеем повече, за да пожънем повече. Но преди всичко е необходимо да навлезем навътре и да направим истинското Християнство на Православието жива част от себе си.

Навлизайки по-дълбоко в Православието

Как да постигнем това? До известна степен всеки, който е близо до Църквата и се опитва да спазва православната дисциплина, знае отговора на този въпрос: посещавате църковните служби, опазвате вярата си, приемате Св. Причастие, четете православни книги. Но възможно е да спазвате всичко това почти механично, без да познавате вътрешната страна на Православието.

Полагайки усилия

Следователно преди всичко трябва не само да посещаваме църковните служби и да спазваме външната страна на Православието - трябва да съзнаваме и да знаем какво правим. Ако някога сте говорили със сериозен протестант или невярващ, който искрено желае да узнае в какво вярвате и защо се държите по начина, по който се държите, ще разберете колко е важно това съзнание. Буквално бихте могли да спасите душата на подобен събеседник, ако започнете да откривате пред него дори и малко от дълбочината на Православното Християнство.

- Защо се осенявате с кръстното знамение?
- Защо се молите на светците?
- Защо стоите прави в църква и правите земни поклони по време на светата Четиридесетница?
- Защо постоянно пеете "Господи, помилуй"?
- Какво е Св. Причастие?
- Защо изповядвате греховете си пред свещеник?

Особено днес, когато сме заобиколени от хора, които не познават истината, но част от които искрено жадуват за нея - просто недопустимо е да вършим тези неща по навик. Трябва да бъдем готови, както казва св. Апостол Петър, да обясним всекиму извън Църквата, в какво ние вярваме и какво правим.

Има много начини да придобиете познания за Православното Християнство - попитайте енорийския свещеник, четете книги, набавете си копие на някои от църковните богослужения и започнете да навлизате по-дълбоко в техния смисъл.

Освен това не е достатъчно да знаем какво Църквата учи и прави - но и да се потопим в нейния дух. [Св. Серафим Саровски](#), в своите духовни наставления, казва, че християнинът "трябва да плува в закона Божи" - а това не означава да превърнем Църквата в една незначителна част от живота ни; това означава да навлизаме все по-дълбоко и да се трудим повече. Разбира се, необходимо е винаги да действаме на малки стъпки. Ако сте ходили на църква само в неделя, бихте могли да започнете да посещавате бдението в съботната вечер и празничните служби. Ако сте се опитвали да спазвате Великия пост, бихте могли да започнете да присъствате на по-голяма част от твърде затрогващите великопостни богослужения - Пржедосвещената Литургия [\[i\]](#), [Канонът на св. Андрей](#)

[Критски](#), акатистите на Божията Майка (Виж [Православен молитвослов: Канони и Акатисти](#)).

Написани за вас

И още едно много важно нещо: трябва да четете духовна литература. [Св. Йоан Златоуст](#) дори отива още по-далеч, като казва, че християнин, който не чете духовни книги, не може да се спаси. Защо? Защото светът, от чийто дух ние се проникваме несъзнателно в голямата част от ежедневието ни, е толкова силен, че почти автоматично ще последваме неговите нрави, ако съзнателно не изпълваме ума и сърцата си с християнски впечатления.

Голям брой книги съществува за тази цел, както на руски, така и на английски (бел. на прев.: голяма част от посочените книги са преведени и на български): преди всичко Светите Писания и православни тълкувания върху тях. След това Житията на Светиите и съвременни сподвижници, "Моят Живот в Христа" на [св. Йоан Кронщадтски](#), "Невидимая Бран" на [св. Никодим Светогорец](#) и [Светител Теофан Затворник](#), "Църковни Слова" на св. Авва Доротей, Поученията на [св. Макарий Велики](#), Православните богослужебни книги, "Лавсаикът" както и Живота и Наставленията на Отците Пустинници, които са точно толкова актуални днес, колкото и когато са били изречени преди 1500 години, Животът на Руските Новомъченици, "Едно нещо е само потребно" на Архиепископ Андрей. От църковната книжарница може да си закупите тези и много други. Ако притежавате дори искрица християнска ревност, ще бъдете изненадани колко ободрени вътрешно ще се почувствате, като четете подобни книги. Чрез тях ще вкусите от духовния свят, без усещането за който душата вехне и умира, особено в нашите светски времена.

Помощ в борбата

И разбира, се централна част от процеса на навлизане дълбоко в Православието е Църковната лечебница и лекарствата на [Изповедта](#) и [Св. Причастие](#) , които трябва да използваме колкото се може по-пълноценно под ръководството на духовния отец.

Освен това пред нас са и всекидневните възможности да проявим християнска любов - раздаване на милостиня, посещаване на болни, помагане на нуждаещите се. Всички тези неща, ако се извършват от сърце, са средствата, които правят християнина различен от света, защото издигат

погледа му над тази преходна действителност към Небесното Царство, което е целта ни като християни.

Това са положителните средства за навлизане в дълбочините на Православието. Съществуват, разбира се, и отрицателни неща, с които трябва да се борите. Веднага, щом разберете, че срещу вас се води невидима битка, и че Християнството ни е постоянно атакувано от невидими врагове, особено чрез светския дух, ще започнете да съзирате и отрицателните неща в живота си, които трябва да бъдат променени. Но при твърдо съзнание за положителната, вдъхновяваща страна на християнския живот, борбата с грешките и лошите навици ще стане много по-лесна.

Част от осъзнаването ни на това, що е Православие, включва знанието, че този свят е почти изцяло владение на дявола, княза на този свят, който действа върху душите и сърцата ни главно чрез привързаността към тази преминаваща реалност. Но ако се сражаваме по православен начин, ние получаваме Божията благодат, която е единственото нещо, което може да ни издигне над този свят, що в зло лежи.

Някои капани

Сега бих искал да кажа няколко думи за капаните, в които вярващият би могъл да попадне, веднъж щом поеме по пътя на ревностното Православно Християнство. Като слуша за нашата вяра, човек би си помислил: всичко, което трябва да направи, е да загори от усърдие към нея и по този начин ще влезе в Царството Небесно. Но случва се така, че имаме свой враг - дявола, и едва щом сме сложили начало на нашето старание, той пристъпя и започва да воюва. Ще се спра на три от начините, по които той атакува и това ще ни помогне да дадем малко по-точно определение за същността на Православното Християнство.

Пропускайки основното

Първото препятствие се изправя пред вярващия, когато започне да чете православна литература, вдъхновява се от нея и започва да прилага принципите ѝ в живота си. [Епископ Игнатий Брянчанинов](#), един от великите руски отци на 19 век - истинска пътеводна светлина за съвремените ни, заедно със светителствуващия по същото време [епископ Теофан Затворник](#) - е авторът на една книга, озаглавена "Полесражение", предназначена за монасите от последните времена - нашите времена - в

която той дава съвети към всички воюващи за душите си православновярващи. В тази книга той предупреждава начинаещите на монашеското поприще да не се въодушевяват до такава степен от вдъхновените светоотечески писания и дори от житията на светиите, че да си изградят "във въображението живо и пленително непостижим блян за съвършен живот" и да престанат да извършват простичките християнски задължения непосредствено пред очите им. (гл. 10).

Това е основно изкушение. Човек може да си мечтае за отшелничество, докато пред него сигурно съществува отлична възможност да бъде деен християнин - някой може би се нуждае от помощ, а ние с нашите превъзнесени представи не бихме си и помислили да му подадем ръка. Или с тези същите възвишени разбирания може би ще започнем да осъждаме другите и да се отделим от простата християнска любов, без която са празни всичките ни благородни идеи. Чрез личен опит трябва да се научим как да прилагаме светоотеческите наставления и самото Свещено Писание на нашето ниво и при нашите обстоятелства.

Духовният ни живот понякога е книжен или такъв, който следва формули. Всичко, което научаваме, трябва да стане непринудена част от него. Бихме могли да четем за исихазма [i] и за Иисусовата молитва [i], например, и да започнем да се упражняваме в нея и все пак да сме слепи за страстите си и студени към човек, нуждаещ се от помощ пред очите ни, като не виждаме, че той е изпитание на онази част от нашето Християнство, която е по-важна от казането на Иисусовата молитва. Трябва да четем православни книги, които са на нивото ни - тези, които споменах по-горе, са повече за начинаещи - и трябва да ги четем със смирение, като осъзнаваме лукавството на нашите времена, в които светското влияние е проникнало навсякъде и въздейства върху мисленето ни, дори и когато не съзнаваме това. Необходимо е никога да не си въобразяваме, че сме на по-високо ниво от това на най-неопитните.

Болестта на "непогрешимостта"

Свързано с казаното по-горе е едно "заболяване" сред православните християни, което може да се окаже смъртоносно: болестта на "непогрешимостта". До известна степен това е естествено изкушение за всеки, който едва е прогледнал за християнската вяра и за духовния живот - колкото повече човек научава за християнското учение и практика, толкова повече грешки той открива в досегашното си поведение и естественото му желание е да бъде "непогрешим". Това е похвално, въпреки че в началото човек ще бъде твърде неестествено стриктен и ще

допуска нови грешки поради гордост (за която очите ни са постоянно затворени). Ако осъждате другите, самоуверен сте в собствената си изправност, готов сте да цитирате канони, за да докажете, че друг не е прав, и всякога сте по-осведомен от останалите - имате симптомите на споменатата болест. Това са признаци на духовна незрялост и често биват преодолявани, ако вярващият води нормален духовен живот.

Да бъдеш православен, но не християнин, е състояние, което си има свое име на християнски език: то означава да бъдеш фарисей, да си затънал до такава степен в буквата на църковните закони, че да изгубиш духа, който ѝ дава живот, духа на истинското Християнство. Като казвам това, целта ми е не да съдя и посочвам някого в частност - всички страдаме от тези немощи, но да изтъкна един духовен капан, попадналият в който не би успял да се възползва от богатствата, които Православната Църква предоставя за нашето спасение.

В някои отношения бихме могли да се увлечем от "непогрешимостта" си: може да харесваме добре изписани византийски икони (което е добро нещо), но може да отидем и твърде далеч и да гледам с пренебрежение на иконите в съвременен стил, които и сега красят много от нашите църкви. Същото важи и за църковното пеене, архитектурата, придържането към точни правила за постене, колениченето в църква, и т. н. Докато се стараем да сме колкото се може по-благовидни, не трябва да забравяме, че всичко това принадлежи към външната страна на Православието, за което говорим. Владимир Соловьев в своята "Малка Приказка за Антихриста" остро умно забелязва, че Антихристът, стремейки се да привлече консервативните православни, ще открие музей на Християнските антики. Вероятно самите изображения на Антихриста (Откр. 13:14) ще бъдат изписани в добър византийски стил - това трябва да е една отрезвяваща ни мисъл.

Харизматичната Измама

Третото изкушение ще спомена само бегло, защото то, изглежда, не е проблем в нашата Църква. Това е харизматичното движение, което си въобразява, че придобива Св. Дух посредством различни протестантски техники. Това движение е изпълнено с така очевиден дух на надуто самомнение, и притежава толкова много от чертите на това, което православните писатели наричат духовна самоизмама (прелест), че не бих се спрял тук върху него. Истинският православен дух е нещо съвсем различно.

Пример на Истинско Християнство

След като споменах тези капани, бих искал да се върна към темата и посоча няколко средства, които имаме в нашата Руска Задгранична Църква за усилване на православното ни съзнание, помагачи ни да го ценим повече и да го използваме по-пълноценно.

Нашата Православна вяра достига до нас чрез традиция. Това означава, че тя не е нещо, за което само четем и преоткриваме чрез книгите - а нещо, което се предава от баща на син, от едно поколение на друго, което виждаме да се прилага сред нас от отците и братята ни във вярата. Ако сме в живо общение с тези хора, пазителите и носителите на традицията, ние бихме били свързани с нея и "непогрешимостта" не би била толкова изкушение за нас. Това не означава, че трябва да вярваме на всяко чуто от привидно благочестиви хора мнение - в моменти на съмнения и объркване имаме за пътеводители писанията на Светите Отци и цялото Църковно Предание.

Някои от тези, които пазят и преподават Православната вяра, имат неповторимо послание за нас. Бих желал да спомена само трима от православните учители, имащи да ни кажат нещо: двама от тях починаха преди няколко години; третият е все още жив. И тримата са свързани с Русия, която сега преминава през ужасното изпитание на атеистичната власт - а в това също се съдържа поука за нас.

Архиепископ Андрей от Ново-Дивеево

Пръвият от тях е архиепископ Андрей от Ново-Дивеево, който почина миналата година след дълъг и плодотворен живот в Църквата. Той тъкмо е навлизал в живота, когато избухва руската революция и го накарва да преосмисли целия си жизнен път при променените обстоятелства. За какво е животът и какво си струва да постигнеш в него, когато нормалните житейски основи могат да бъдат така внезапно разрушени? Почувствал топлотата на Православието в детството си, като възрастен той я търсел, отначало напразно, докато не открил, че самият той трябва да навлезе по-дълбоко и понесе страдание за това, от което се нуждае. Той четял Достоевски, което задълбочило неговия мироглед. Попаднал в група от неправославни християни, които имали ревност, но не могли да

удовлетворяват православната му душа. Намерил свещеник, който открил пред него скрития смисъл на Църковните служби и обичаи. Започнал да чете светоотеческите писания и се върнал към живот от предишното си отчаяние. И тогава открил Оптинските Старци: Нектарий, който го научил какво означава истинска святост и благочестие - да почиташ всичко, що принадлежи на Бога; и [старец Анатоли](#), който му дал книгата на св. Тихон "За Истинското Християнство" и го упътил да живее според нея.

Където и да се намирал - в Русия, Германия или Америка, той се стремил да създаде атмосфера на християнска топлина, сред която и други търсеци хора биха намерили тишината, що той бе постигнал. Архиепископ Андрей видя, че в по-голямата си част християнството ни е външно и студено, и винаги се стремеше да събуди истинския вътрешен живот и топлина на Православието, когато то бива дълбоко осъзнато и прилагано на дело. Той мразеше парадното християнско благочестие на онези, на които им харесваше да са православни, но животът им не бе сражение за Православието и задълбочаване в християнството. И ние, новообърнатите, много лесно може да се поддадем на това показно Християнство. Бихме могли да живеем близо до православен храм, да имаме богослуженията на английски, добър свещеник, да посещаваме често църквата и да приемаме тайнствата, да имаме "непогрешима" преценка - и при все това да сме студени, безчувствени, дръзки и горди, както е казал [св. Тихон Задонски](#). По този начин ние не ще напреднем, защото нямаме чувството за неотложност и борба, за които говореше владика Андрей. Един ден, само като се усъмнил, че едно от духовните му чедра растяло в самодоволство от своето Православие, той го хванал за раменете и буквално го разтърсил, като му казал: "Не бъди лицемер!"

Можете да прочетете за владика Андрей и неговата православна философия за живота в една малка книжка, излязла преди няколко години: "Възстановяването на православния начин на живот". От Владика Андрей може да разберем, че Православието е въпрос на живот и смърт, че то изисква напрегнато съзнание и борба, че то не може да бъде "доволно", освен ако не е подправено.

Професор И. М. Андреев

Вторият човек, за когото бих желал да спомена, живееше в продължение на много години точно тук, в Джорданвил. Той беше философ - професор И. М. Андреев. Отначало принадлежал на либералната интелигенция и едва постепенно, в първото десетилетие на Революцията, се върнал към Православието, където открил цялата философия за живота, която

западните училища не биха могли да му дадат. Поклоненията му до Саров, Дивеево, и други манастири в Русия, малко преди да бъдат затворени, задълбочили и направили истинска новооткритата вяра. Тогава дошли годините му на устояване в истината, когато бил на страната на Катакомбната Църква в ужасните години на 1920-те и 1930-те.

Той беше изтънчен мислител-философ, но преди всичко притежаваше православно сърце и тъжеше най-много, когато виждаше колко малко православни християни дълбоко обичат Бога, и вярата си, и ближните си. В статията си "Плач", след като описва как млада майка в централен Ню Йорк зверски убива невръстния си син, той се обръща към всички православни хора:

"Всички за един и един за всички сме виновни... Нека всеки си помисли за себе си... Какво правеше ти през вечерта, когато това нечуто, но наистина слу чило се злодеяние е било извършено? Може би именно твоят грях, твоето безнравствено дело, твоята злоба са се оказали последната капка, която е преляла чашата на злото. Това е начинът, по който трябва да разсъждаваме, ако сме християни... Плачете, братя и сестри! Не се срамувайте от тези сълзи... Нека сълзите ви бъдат извор на една друга енергия, енергия на доброто срещу енергията на злото... Нека тези сълзи да пробудят много от безразличните."

Горящата загриженост на Андреев ни показва, че е необходимо да имаме дълбокочувстващи сърца, или в противен случай не сме православни. (За неговия живот и философия виж "Православно Слово", 1971, № 74).

Отец Димитрий Дудко

В заключение бих желал да спомена един човек, който живее днес в Съветска Русия - Отец Димитрий Дудко. Той се е родил вече след Революцията и приема Христос в късните години на съветския период чрез страданията на живота под атеистичната власт и прекарва 8 години в затворнически лагери. Неговите думи в последните години с особена сила говорят на нас, днешните православни християни извън Русия. Човек би могъл да не се съгласи с него по някои теоретични въпроси, но сърцето му е толкова чисто, толкова православно. В отец Димитрий живее същата загриженост и чувство, които Андреев намира, че липсват на Запада; същата напрегнатост и борба, която Владика Андрей проповядваше. Веднъж на една от неговите беседи, записани в книгата му "Нашата Надежда", когато някой го запитал - Не се ли намира Християнството на Запад в по-добро положение поради това, че има свобода? - той отговорил:

Не. Там те имат духовност с доволство, а от това не може да се очаква много; тук, в Русия, ние имаме мъченици и страдания, а от това може да настъпи възкресение и нов живот.

Всъщност, ако приемате искрено думите на православни учители като архиепископ Андрей, Андреев и отец Димитрий Дудко, бихте могли да си помислите, че за нас няма много надежда. Ние сме твърде изнежени, несъзнаващи, плитки и повърхностни. Да, добре е, ако разсъждавате така - това би ни накарало да се събудим и да се сражаваме. Нека думите на тези пламенни души бъдат предупреждение за нас.

Решителност

Всеки християнин има талант от Бога. Той ще ни поиска сметка как сме използвали това, което ни е дал. Съветска Русия и другите комунистически страни имат таланта на страданията за Христос и верността сред изпитанията. В свободния свят талантът, даден на повечето от нас, е талантът на свободата: на нас ни е била дадена свободата да живеем според вярата си и възможността посредством изобилието ни от православна литература да я осъзнаем по-пълно и да я задълбочим в себе си. Но това Православие трябва да бъде като истинското Християнство, което свети Тихон описва, Православие не на разума, а на сърцето. Този вид Православие не може да се придобие изведнъж; то изисква страдания, опит и изпитания. Но преди всичко то изисква решителност. Ако всеки от нас придобие в сърцето си твърда решителност, ако приемем Християнската си Вяра искрено и се решим да ѝ бъдем верни, ще настъпи възкресение на истинското Християнство сред нас, нещо, което о. Димитрий Дудко и други споменават, че започва да се случва в Русия.

Позволете ми да завърша с думите на св. Герман, чиято памет чествуваме днес: "От този ден, от този час, от тази минута, нека над всичко обичаме Господа." Съвсем просто нещо – но то е и всичко, що трябва да направим. Нека Бог ни даде сили за това по молитвите на дивния свой светец Герман Аляскински.

Отец Серафим Роуз

Из беседата "Православието в Америка", изнесена по време на св. Германското поклонничество на 12/25 декември 1979 г. в Свето-Троицкия манастир в Джорданвил, Ню Йорк. Публикувана за първи път в списание "Път", брой първи за 2005 година

Виж също:

- Въведение в Православието: Православие и инославие: [Римокатолицизъм](#)
- Основи на Православието: Нашата вяра: [Основни доктрини и вероизповедни формули. За Православната традиция](#)
- Основи на Православието: Нашата вяра: [Единство на Църквата. Ереси и разколи](#)
- Православието през вековете: [Църковна история](#)
- Православието през вековете: [Единство на Православието днес](#)
- Православието през вековете: [Войната против Църквата](#)
- Православието през вековете: [Светоотеческо наследство](#)

webmaster@pravoslavieto.com

ПРАВОСЛАВИЕ

www.Pravoslavieto.com
